

Bu sayıda...

Dünyanın pek çok yerinde demokrasi gündeminin basit bir çoğunlukçu/matematikselsel hesaba kilitlendiği bir dönemden geçiliyor. Bu dönemin hiç şüphesiz demokrasinin ufkunu daraltan kısa vadeli sonuçlarını gözlemlemek mümkün. Bunlardan en önemlisinin hakların ve özgürlüklerin meşruluk kaynağındaki bir "eksen kayma"sı olduğu söylenebilir. Hak olanın, hak edilenin ve hatta "adalet" in evrensel norm ve değerlerden değil de, sayıca üstün olandan kaynaklandığı bir nicelik fetişizminin kıyısındaız. *Toplum ve Bilim*, bu sayısında, az olanla, azlıkla, marjinalle, kıyıda köşede kalanla çerçevesini çizmeyi deniyor, kilitlenen gündemi yeniden düşünmeye/açmaya davet ediyor.

Fatma Umut Beşpınar ve Zeynep Beşpınar, Türkiye'de orta üst sınıfları babalık deneyimleri üzerinden tartışıyor. "Laik" ve "muhafazakâr" olarak tanımladıkları babaların arasında ne tür benzerlikler ve farklılıklar olduğunu ve benzerliklerin/farklılıkların motivasyonlarının nereden kaynaklandığını anlamaya çalışıyor. Yasemin Antik, derinlemesine görüşme yaptığı dört kadının hikâyesine odaklanarak "maduniyet" meselesini tartışmaya açarken, ayrıca madunun özne konumu hakkında düşünme fırsatı sunuyor. Gülsüm Depeli, belgesel yönetmeni Claude Lanzmann'ın *Shoah* filminde benimsediği imgeye dönük olumsuzlamayı Godard ve Didi-Huberman polemiğiyle besleyerek imge ve arşivin yanında saf tutuyor. Tartışmaya "bakış" kavramıyla katkı sunmayı amaçlayan makalede, etik-politik sorumlulukla biçimlenen bir "bakış"ın olanaklılığı önemli bir yer tutuyor. Onur Bilginer, çalışmasında, siyasal itaatsizliğe dair bir dizi soruya yanıt arıyor. Bunu yaparken direnme hakkı, direniş ve siyasal direniş kavramlarıyla iş görüyor ve bir direnişi "siyasal" kılan boyutu ortaya koymayı deniyor. Erhan Özşeker "Ötekileştirme mekanizmasının kurulumunda marjinallik ve azlık" adlı makalesinde marjinalize etme tekniklerini araştırıyor ve ötekileştirme mekanizmasında "ayırt etme, sınır çizme, damga-

lama” gibi yöntemlerin nasıl çalıştığını analiz ediyor. Azlığın, az olmanın ötekileştirme mekanizmasının içerisindeki konumunu irdeliyor. Özgür Soysal, çatışmaların barışçıl bir çözüme kavuşturulması hususunda Habermas üzerinden ve Habermas’ı tartışarak kuramsal bir katkı sunmayı amaçlıyor. Habermas’ın bu konudaki görüşlerini eleştirel bir okumaya tabi tutuyor. Yurdağül Bezirgan Arar, komplo zihniyeti ve komplo söylemine odaklandığı çalışmasında, Gezi eylemleri sırasında “muhafazakar basın”ın dilsel stratejilerini inceliyor. Komplo zihniyetinin berisindeki gayri-meşrulaştırma çabasının dilsel ikna strajilerini ayrıntılı bir biçimde ele alıyor. Aykut Çoban, doğanın metalaştırılma sürecine ışık tuttuğu çalışmasında, AKP döneminde tohum ve maden örnekleri üzerinden metalaştırma pratiklerini inceliyor. Tartışmaya meta kavramlaştırmasının yanında, iki boyuttan –devletin rolü ve toplumsal mücadeleler– mercek tutarak günümüzde doğanın nasıl korunabileceğine dair öngörülerde bulunuyor. Son olarak Kaner Atakan Türker “Kitap Eleştirisi” bölümünde, *Türkiye Dünyanın Neresinde?: Hayali Coğrafyalar, Çarpışan Anlatılar* adlı eseri eleştirel bir gözle kavramayı deniyor. Bu kavrayış, okurları, coğrafya disiplinine ve daha da önemlisi coğrafyaya dair “dar” ve “sınırlı” bir bakışa ilişkin yeniden düşünmeye ve karşı anlatılar üretmeye davet ediyor.

AYBARS YANIK